

NAŠ POGLED, NAŠE HREPENENJE

V nas gori želja in odločenost, da povečamo prepoznavnost Škofje Loke kot kulturnega in pasijonskega mesta. V naši Pasijonski sekciji želimo središče pasijonskega dogajanja umestiti na zemljevid evropskih pasijonov in ga znova predstaviti širši evropski javnosti s procesijo z več kot 900 nastopajočimi. Še preden je bila Evropa združena na ekonomski ravni, je vse evropske dežele že združevala kultura, umetnost, literatura, glasba. Zares, Evropejce združuje skupna kulturna dediščina, ki je plod večstoletne ustvarjalnosti, migracijskih tokov in izmenjav. Predsednik Združenja Europassion Josef Lang je v glavnem nagovoru na mednarodnem simpoziju Pasijoni v Evropi - Bogata dediščina za prihodnost (leta 2011 v Škofji Loki) pospremil z naslednjimi besedami: *»Enaka vera, enak ideal ... Europassion je združenje več kot osemdeset pasijonskih igralskih skupin iz petnajstih evropskih držav. Najvišji cilj je širjenje Kristusovega sporočila skozi uprizoritev pasijona. Z našimi pasijonskimi igrami želimo opozoriti na krščanske korenine Evrope in skupaj delovati za krščansko Evropo. Še posebej želimo posredovati naprej osrednjo sporočilo krščanstva: »Ljubite drug drugega.« S prijateljskimi odnosi želimo biti zgled in prispevati k razumevanju med ljudmi in narodi ter na ta način prispevati k miru.«*

Kot Pasijonska sekcija želimo slediti duhovnemu izročilu Pasijona, ga posredovati našim mladim, popeljati gledalca k duhovnemu, vsakomur posredovati krščansko izkušnjo. Kako pa bo gledalec dojemal uprizoritev, pa bo odvisno od njega – samo kot spektakel, turistični dogodek ali globoko, duhovno. Prav tako igralec.

Želimo sodelovati pri načrtovanju promocijskih aktivnosti tudi v letih, ko ni predvidenih uprizoritev, saj pasijon kot tak predstavlja pomemben vir za preučevanje splošne kulture tedanjega časa in je vir navdiha tudi za novodobne umetniške ustvarjalce. Samo na ta način bo pasijon res lahko ostal v zavesti domačinov, da ga bodo sprejeli za svojega, kar je bistvenega pomena tudi za razvoj turizma na pravih temeljih. To pa predstavlja ogrodje za uspešno načrtovanje turističnega razvoja Škofje Loke, ki bi temeljilo na blagovni znamki *Škofjeloškega pasijona*.

Ne bomo pa sodelovali in bomo dosledno opozarjali na nepravilno oz. negativno komercializacijo *Škofjeloškega pasijona* in njegove »ljubitelske« interpretacije kot nesnovne kulturne dediščine.

Z našim vključevanjem in sodelovanjem v Pasijonskem vetru - Združenju pasijoncev v Sloveniji in v zamejstvu sledimo besedam Silve Velikonja:

»Po pasijonu življenje dobi drugačno izkušnjo in novo razsežnost. Če prej ne, se po njem zaveš, da si več od tega, kar si bil pred pasijonom. Tudi tistim, ki so šli na pot »za hec«, se je nekaj zgodilo, nekaj se jih je dotaknilo. In to je bilo dovolj, da razmišljajo drugače. Ta svet moramo spreminjati počasi, po korakih. Vsak dan toliko, kolikor zmoremo. Če to počnemo vsi, greta Dobro in Ljubezen naprej. In to je tudi sporočilo pasijona.«

Agata Pavlovec

PRVI KORAKI V VLOGI KOORDINATORICE ŠKOFJELOŠKEGA PASIJONA

Od jeseni 2017 sem počasi začela dobivati neke zadolžitve v zvezi s Škofjeloškim pasijonom. Do decembra je bilo kar umirjeno. Brala sem Pasijonske doneške, iskala še drugo literaturo in delala osnutek za razstavo, ki naj bi potovala po mestih Združenja Douzelaških mest. Decembra pa se je začelo intenzivno obdobje.

Najprej se je bilo potrebno lotiti plakata za svetlobno vitrino v Loški hiši in promocijske zgibanke, s katero se bo predstavljal Škofjeloški pasijon na vseh turističnih sejmih doma in v tujini, pa tudi ob raznih drugih priložnostih. V pripravi je brošura, ki predstavlja digitalizirano Romualdovo pot po Škofji Loki, namenjena je obiskovalcem našega mesta, ki ne uporabljajo pametnih telefonov. Še en velik zalogaj so *Dnevi Škofjeloškega pasijona*, ki se bodo tako kot vedno odvijali v postnem in velikonočnem času, pa tudi še v aprilu po veliki noči. Pri organizaciji *Dnevov*

foto Tone Štamcar

sem zelo hvaležna vsem, s katerimi sodelujem, saj so me sprejeli odprtih rok in so mi kot začetnici pripravljene pomagati. Seveda vsak zase že načrtujejo program *Dnevov*, saj so vsi aktivno vpleteni v pasijonsko dogajanje že več let in kar je najbolj pomembno, s pasijonom živijo, pri tem dogajanju so s srcem.

Kot koordinatorica bom s pasijonom živela tudi še po *Dnevih Škofjeloškega pasijona*, nadaljevala se bo promocija, festivali, potrebno bo vzpostaviti dobro spletno stran, aktivirati profil na Facebooku, pa ne samo to, nujno se mi zdi povezovanje s pasijonci – s čim več sodelujočimi.

Pogled se mi odpira, vedno širši je. Pravzaprav si nisem predstavljala, čeprav sem vedela, kako zares velik aparat je *Škofjeloški pasijon*, koliko ljudi, koliko je delčkov, ki sestavljajo celoto. In priznati moram, da se mi pri vsem tem spoznavanju in kopičenju dela včasih pogled tudi zamegli.

Kakorkoli, če v neko stvar verjamem in se čutim z njo povezana, potem je v moji naravi, da grem naprej, da delujem. *Škofjeloški pasijon* mi je blizu zaradi tematike, duhovnega sporočila, likovnosti, kostumografije, ljudskega gledališča in nenazadnje tudi kulturne dediščine. Nekako istočasno kot koordinacijo *Škofjeloškega pasijona* sem prevzela tudi koordinacijo *Dnevov evropske kulturne dediščine* in leto 2018 je tudi leto evropske kulturne dediščine. Škofja Loka ima izjemno bogato kulturno zapuščino in prav bi bilo, da jo ponotranjimo. Da bi se vedno manj, oziroma, da se enkrat ne bi več spraševali, na kateri strani je kakšen del dediščine, ampak bi nanjo gledali neobremenjeno, strokovno, s spoštovanjem do tega kar nas bogati in jo kot takšno, z vsebino, ki jo ima, prenašali mlajšim rodovom.

Pa še nekaj malce bolj osebnih misli, s katerimi me nagovarja koordinacija *Škofjeloškega pasijona*, zapisujem. Sem slikarka, vedno sem se dotikala duhovnih vsebin. V nekem obdobju sem zagrizla v svetopisemske zgodbe in skozi raziskovanje prišla do mitologije, pa tudi do drugih religij. Raziskovala sem zgodbe svetnikov, predvsem svetnic v povezavi z razmišljanjem o vlogi žensk v družbi, se spraševala o dobrem in zlem, o peklu, vicah, nebesih, odkrila angelologijo. Vsebinsko, ki jo nosim v sebi nadgrajujem in širim in včasih pogledam še na kakšna druga področja duhovnosti. Zdi pa se mi, da me spirala vedno, pa čeprav skrenem, se vrtim kje drugje, spet pripelje nazaj, tja, kjer sem že bila. Morda s kanček drugačnim pogledom na vsebinsko, višjim nivojem, globljim razumevanjem in s tem razumevanjem sploh.

To sem napisala predvsem zaradi dejstva, ker sem se v zadnje mesecu večkrat vprašala, zakaj je ravno mene doletel pasijon. Vedno najdem neke povezave z mojim slikarstvom in tudi širšim zanimanjem. Spomnila pa sem se tudi druženja z Marjanom Kokaljem in to ravno v obdobju, ko je v Selcih postavil na oder igro *Turški križ* in ko se je začel pripravljati na režijo *Škofjeloškega pasijona*. Mislim,

da je bilo leta 1996, ko smo se skupaj z njim odpravili v Rim obiskat njegovega brata. Takrat sem spoznala tudi patra Marka Rupnika in njegovo delavnico mozaikov Centra Aletti, kar je bilo zame nepozabno.

Od leta 2013 sem z organizacijo razstav v Sokolskem domu Škofja Loka na nek način vpletena v *Dneve Škofjeloškega pasijona*. Prva razstava v sklopu *Dnevov*, ki sem jo postavila, je bil *Tisnikarjev pasijon* leta 2013. Tisnikar mi je bil po slikarski plati vedno zelo blizu. Njegova dela sem spoznala že v otroštvu, saj je imel svojo prvo razstavo prav v Škofji Loki v galeriji na Loškem gradu, pripravil in odprl jo je moj stric Andrej Pavlovec. O Tisnikarju so mi poleg strica pripovedovali tudi sosedje Florjančiči. Po Tisnikarju so sledile še razstave slikarke Jane Vizjak in fotografinke Tatjane Splichal, pa razstava Albine in Jureta Nastran ter razstavi Petra Joanoviča in Janeza Plestenjaka. Leta 2015 sem sodelovala še s fotografom Petrom Pokornom pri fotografski razstavi o Pasijonu v Železnikih. Ustvarjalci s katerimi se povežeš, njihov dela in zgodbe so prav tako nepozabne.

In še to, zelo iskreno; delo s pasijonskimi razstavami in vpetost v *Dneve Škofjeloškega pasijona* nista bila nikoli enostavna, lahko bi celo rekla, da je bilo včasih naporno. Vendar pa vsebina in stiki z ljudmi ostanejo in se na nekakšen tih in miren način usedejo vame. Zavedam se in sem v teh nekaj mesecih tudi že izkusila, da koordinatorsko delo pri *Škofjeloškem pasijonu* ni in ne bo enostavno. Pa kljub temu z odprtimi rokami, glavo in srcem sprejemam, razmišljam, kombiniram, delujem in si močno želim, da bi k *Škofjeloškemu pasijonu* doprinesla vsaj nekaj malega in s tem pripomogla k širjenju zavesti o snovni in nesnovni dediščini.